

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	3
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ข้อมูล ทฤษฎี และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 ลักษณะของอาคารพาณิชย์	4
2.2 การใช้พลังงานภายในอาคาร	6
2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้พลังงานภายในอาคาร	6
2.4 การถ่ายเทความร้อนผ่านเปลือกอาคาร	7
2.5 วิธีช่วยลดความร้อนที่เข้าสู่อาคารทางหลังคาแดดฟ้า	7
2.6 ปรากฏการณ์เกาะความร้อน	8
2.6.1 สาเหตุของการเกิดปรากฏการณ์เกาะความร้อน	9
2.6.2 แนวทางการแก้ปัญหาปรากฏการณ์เกาะความร้อน	10
2.7 หลังคาเขียว (Green Roof)	11
2.8 ลักษณะของหลังคาเขียว Extensive Green Roof แบบทั่วไป	12
2.9 ประโยชน์ของหลังคาเขียว	15
2.9.1 ลดปริมาณและปรับสภาพน้ำฝนที่ไหลจากหลังคา	15
2.9.2 การกรองเสียงรบกวน (Sound filter)	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.9.3 การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและช่วยลดมลภาวะ สร้างอากาศบริสุทธิ์	15
2.9.4 การควบคุมอุณหภูมิภายในอาคารให้อยู่ในภาวะที่สบาย	16
2.9.5 การปรับสภาพของระบบนิเวศเมือง (Urban ecology) โดยรวมให้ดีขึ้น	16
2.9.6 ช่วยลดปรากฏการณ์เกาะความร้อน	16
2.10 สรุปข้อมูล ทฤษฎี และการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	18
3.1 วิธีวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการลงทุน	18
3.1.1 การลงทุน	18
3.1.2 ค่าไฟฟ้า	20
3.1.3 วิธีการคำนวณค่าการถ่ายเทความร้อนรวมผ่านกรอบอาคาร	21
3.2 โปรแกรม OTTV 1.0a	25
3.3 ตัวแปรที่ใช้ในโปรแกรม OTTVEE 1.0a	26
3.4 วิธีวิจัย	28
3.4.1 การกำหนดลักษณะของแบบจำลองหลังคาอาคาร เพื่อใช้เปรียบเทียบค่า OTTV และ RTTV ที่คำนวณได้	28
3.4.2 การคำนวณเปรียบเทียบค่า OTTV และ RTTV ของแบบจำลอง หลังคาอาคารแบบจำลองหลังคาอาคารพาณิชย์ แบบทั่วไปเปรียบเทียบแบบจำลองหลังคาอาคารพาณิชย์ แบบทั่วไปที่มีการเพิ่มขึ้นของหลังคาเขียว และหาค่าความสัมพันธ์ ระหว่างค่า OTTV และ RTTV กับค่าความร้อนและภาระการทำ ความเย็นที่คำนวณด้วยวิธีใช้โปรแกรม OTTVEE 1.0a	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การประเมินความคุ้มค่าของการลงทุน โครงการ (Life Cycle Assessment)	32
3.6 ทางเลือกของการใช้หลังคาเขียวบนหลังคาอาคารพาณิชย์เพื่อการประหยัดพลังงานเพื่อความคุ้มค่าในระยะเวลา 5 ปี	33
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล	34
4.1 การกำหนดลักษณะของแบบจำลองหลังคาอาคารเพื่อใช้เปรียบเทียบค่า OTTV และ RTTV ที่คำนวณได้	34
4.2 การคำนวณเปรียบเทียบค่า OTTV และ RTTV ของแบบจำลองหลังคาอาคารแบบจำลองหลังคาอาคารพาณิชย์แบบทั่วไปเปรียบเทียบแบบจำลองหลังคาอาคารพาณิชย์แบบทั่วไปที่มีการเพิ่มขึ้นของหลังคาเขียวและหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างค่า OTTV และ RTTV กับค่าความร้อนและภาวะการทำความเย็นที่คำนวณด้วยวิธีใช้โปรแกรม OTTVEE 1.0a	36
บทที่ 5 สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ	46
5.1 การวิเคราะห์และประเมินค่าใช้จ่ายในการใช้พลังงานงานไฟฟ้าเพื่อการปรับอากาศในอาคารพาณิชย์ที่มีการติดตั้งหลังคาเขียวและไม่ได้มีการติดตั้งหลังคาเขียว	46
5.2 การประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนโครงการ (Life Cycle Assessment)	47
5.3 ทางเลือกของการใช้หลังคาเขียวบนหลังคาอาคารพาณิชย์เพื่อการประหยัดพลังงานเพื่อความคุ้มค่าในระยะเวลา 5 ปี	52
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป	52
บรรณานุกรม	53
ประวัติผู้เขียน	57

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
3.1	แสดงตัวอย่าง Construction Cost ของส่วนประกอบใน Extensive Green Roof	20
3.2	แสดงอัตราค่าไฟฟ้าจำแนกตามกิจการไฟฟ้า (อัตราตามช่วงเวลาของการใช้)	21
3.3	แสดงคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ใน โครงสร้างหลังคาแดดฟ้าแบบที่ 1	29
3.4	แสดงคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้ใน โครงสร้างหลังคาแดดฟ้าอาคารพาณิชย์ แบบทั่วไปที่มีการเพิ่มขึ้นของสวนแดดฟ้า	31
3.5	ค่า OTTV และค่า RTTV สูงสุดสำหรับอาคารประเภทต่างๆ	32
4.1	แสดงขนาดพื้นที่ของ WWR 20 – WWR 80 ของผนังด้านที่มีขนาด 4.0 x3.0 เมตร	35
4.1	แสดงขนาดพื้นที่ของ WWR 20 – WWR 80 ของผนังด้านที่มีขนาด 12.0 x 3.0 เมตร	36
4.3	แสดงค่า OTTV และค่า RTTV สูงสุดสำหรับอาคารประเภทต่างๆ	36
4.4	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 20 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	37
4.5	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 30 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	38
4.6	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 40 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	38
4.7	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 50 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	39
4.8	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 60 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	39

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.9	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 70 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	40
4.10	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 80 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	40
4.11	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 20 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	42
4.12	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 30 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	42
4.13	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 40 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	43
4.14	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 50 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	43
4.15	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 60 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	44
4.16	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 70 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	44
4.17	แสดงข้อมูลของแบบจำลองอาคาร WWR 80 ก่อนและหลังติดตั้ง Green Roof	45
5.1	แสดงค่าใช้จ่ายของวัสดุ Roof Garden ที่นำมาประกอบเปลือกอาคาร	48
5.2	แสดงแบบจำลองอาคารอ้างอิงที่เก็บข้อมูลชนิดที่อยู่ตรงกลาง (กรณีด้านหน้า และด้านหลังมีลักษณะช่องเปิดเหมือนกัน, อัตราส่วนหน้าต่างต่อผนังที่บ, WWR 20-80) ในการหันทิศทาง ตะวันออก(E)-ตะวันตก(W)	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
5.3	แสดงแบบจำลองอาคารอ้างอิงที่เก็บข้อมูลยูนิคที่อยู่ด้านริม (กรณีด้านหน้า ด้านข้างและด้านหลังมีลักษณะช่องเปิดเหมือนกัน, อัตราส่วนหน้าต่างต่อผนังที่บ, WWR 20-80) ในการหันทิศทาง ตะวันออกเฉียงใต้ (SE)-ตะวันตกเฉียงใต้ (SW)-ตะวันตกเฉียงเหนือ (NW)	49
5.4	แสดงระยะเวลาในการคืนทุนของหลังคาเขียวสำหรับยูนิคกลาง	51
5.5	แสดงระยะเวลาในการคืนทุนของสวนหลังคาคาเฟ่สำหรับยูนิค ด้านริมจะคุ้มทุน	51

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1.1	แสดงลักษณะของอุณหภูมิต่างกันระหว่างตัวเมืองกับชนบทโดยรอบ	1
2.1	แสดงภาพตัดขวางของเมืองการเกิดปรากฏการณ์เกาะความร้อน	8
2.2	แสดงองค์ประกอบแต่ละชั้นของโครงสร้างหลังคาเขียว	13
3.1	แสดง Life Cycle Cost Analysis Scope	19
3.2	แสดงหน้าต่างของโปรแกรมเสริม (Plug-in) บนโปรแกรม ArchiCAD	23
3.3	แสดงหน้าต่างของโปรแกรม OTTVEE 1.0a	24
3.4	แสดงหน้าต่างของโปรแกรม OTTVEE 1.0a	26
3.5	แสดงหน้าต่างของโปรแกรม OTTVEE 1.0a	27
3.6	แสดงหน้าต่างของโปรแกรม OTTVEE 1.0a	27
3.7	แสดงหน้าต่างของโปรแกรม OTTVEE 1.0a	28
3.8	แสดงลักษณะรูปร่างของหลังคาแดดฟ้าอาคารพาณิชย์แบบทั่วไป	29
3.9	แสดงลักษณะรูปร่างของแบบจำลองหลังคาแดดฟ้าอาคารพาณิชย์แบบทั่วไปที่มีการเพิ่มขึ้นของสวนแดดฟ้า	30
4.1	แสดงรูปแบบแทนอาคารจำลองที่อัตราส่วนพื้นที่ของหน้าต่างโปร่งแสงต่อพื้นที่ทั้งหมดของผนัง (WWR) ในอัตราส่วนต่างๆ ตั้งแต่ 20 – 100	35
4.2	แสดงแบบจำลองอาคารอ้างอิงที่ 1	37
4.3	แสดงแบบจำลองอาคารอ้างอิงที่ 2	41
5.1	แสดงแผนผังการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนโครงการ (Life Cycle Assessment)	48